

Příloha A

Přepis rozhovoru

Já: Takže vy jste pracovnice organizace Nomia, což je poradna pro oběti násilí, včetně domácího násilí, a to by byla vlastně moje první otázka. Co si představujete pod pojmem domácí násilí?

Informant 7: Tak pod pojmem domácí násilí vycházíme z té vícefaktorové definice, kdy se jedná o násilí ve vztahu, může to bejt partnerský vztah, manželský vztah... A vlastně se to skládá z několika složek druhů násilí, kdy by měly být vlastně zastoupeny, zastoupeno více složek ne jenom vlastně jedna z nich. Ač ta jedna z nich může bejt dominantní, ale často to právě má ten charakter, že i v těch ostatních oblastech se vyskytuje nějaká forma, byť i lehčí toho násilí. Takže se může jednat o ekonomické násilí, kdy prostě ten jedinec nemá přístup vlastně k financím, často to je situace třeba žen, které nejsou ani v zaměstnání, trčí převážně u dětí a skutečně pak třeba ten odchod je spojený s tím, že opravdu ten finanční nedostatek je překážkou k tomu, aby z té domácnosti odešly. Další složkou je sociální násilí, kdy dochází k tomu, že vlastně jsou postupně redukovány kontakty té ženy s jejím přirozeným sociálním prostředím, takže se tedy kontakty s rodinou, je jí zakazováno, aby se vídala s rodinou, přáteli a podobně což je další pak vlastně velká překážka k tomu, aby vůbec měla nějaké zdroje k tomu, z té domácnosti odejít a tu svojí situaci řešit. Dalším faktorem je samozřejmě, sexuální násilí, často dochází v té intimní oblasti. Sexuální praktikám, aniž aniž by tam ten souhlas byl. Pak samozřejmě v té psychické rovině, nadávky, zesměšňování, ponižování, vyhrožování, opravdu veškerý možný nátlak, působený na tu ženu, kdy skutečně má absolutně nízké sebevědomí, nemá vědomí vůbec nějaké svojí hodnoty a hodně to pak vlastně má ten dojem závislosti na tom vztahu ve smyslu že „co já bych si bez něj počala“, každopádně to vnitřně rozhodně velmi velmi devastuje. No a pak samozřejmě v té fyzické oblasti, kdy dochází k fyzickým útokům, které mohou vést až opravdu k ohrožení života.

Já: A celkově jak byste to domácí charakterizovala vy?

Informant 7: Jo, my opravdu jedeme v tomhle tom, že i když se nám tady ocitne nějaký člověk, který říká, co zažívá, tak my mapujeme všechny tyhle oblasti jo, a nejčasto je tam najdeme tohleco je takovej první krok spolupráce, kdy si ať už jako sociální pracovník nebo terapeut potřebuju opravdu přesně zmapovat k čemu tam dochází. Jo, takže my jedeme vlastně podle tohoto kódu, a řekla bych, že moje charakteristika je opravdu totožná s touthle definicí a co je vlastně ještě pro mě hodně významné a směrodatné tak to je pocit toho, že jsem obětí jo,

protože může být žena, která objektivně zažívá něco složitějšího, těžšího a necítí se jako oběť a pak může být žena, která objektivně zažívá vlastně řekněme nějakou lehčí formu násilí, ale cítí se velmi významně jako oběť. Takže opravdu pro nás je hodně směrodatný ten pocit, ten subjektivní pocit toho toho, co ten klient, klientka zažívá.

Já: Pak taky je vlastně zřejmé, aby se jednalo skutečně o domácí násilí, tak musí být splněny nebo naplněny určité znaky, ale taky se často stává, že to domácí násilí je často doprovázeno různými mýty. A já bych se vás chtěl zeptat, jaké mýty podle vás tudle problematiku doprovází?

Informant 7: No ještě jak jste zmínil tu charakteristiku, tak je tam určitě i ten faktor dlouhodobosti, že to probíhá nějak kontinuálně a že to má ještě tu gradační. To jsem opomenula říct. A k těm mýtům, tak zapátrám v paměti i jako směrem k systému, co vlastně, zažíváme, když připravujeme, třeba je nějaké trestní oznámení a podobně tak, je to „hysterka“ – ona si to vymejší, aby mu sebrala děti. Když nevede s tí domácností, tak to asi ještě není tak zlý, když na to nemá. Často předpokládaj, že ta oběť má tu kompetenci, že kdyžtak jako odejít, ukončit to. Přemejšlim, co je ještě. Jo, ze stran těch, kteří působí to násilí ve vztahu tak jsem se opakovaně vyslechla něco ve smyslu „to je touhle dobou, když dřív dostala ženská občas pravidelně pár facek, tak byl aspoň doma klid a fungovalo to, a dneska se vokolo toho dělá velkéj humbuk“.

Já: A myslíte si, a myslíte si, že právě tady ty mýty potom nějak ovlivňují třeba tu oběť natolik, že ona se třeba pak nerozhodne tu svojí situaci řešit?

Informant 7: Rozhodně, rozhodně. Ty oběti poté co vlastně odchází nebo se připravují odejít a jsou pak vlastně vystaveny tomu systémovému řešení, jako kontaktování osrodu, když tam jsou děti, oznámení policie a podobně. To se pak jakoby rozjede spousta jakoby systémových procesů a ty oběti se velmi často cítí, tak že musí stále prokazovat, že se to skutečně stalo a tam jako opravdu se natrefuje na to, že se to velmi obtížně dokazuje jo. Že málokterá oběť si zvládne jako obstarat důkazy, seč se je k tomu snažíme vést, tak ale opravdu dokud objektivně není zbitá, že by byla odvezena sanitkou opakovaně a byli tam třeba nějakí sousedi, kteří opakovaně přivolávají policii, že se něco v té domácnosti děje, tak se to opravdu velmi obtížně prokazuje a nikdo tomu dost nevěří a ta oběť to tak zažívá. Že jí to nikdo nevěří a že nemá vlastně moc nějakou ochranu jo.

Já: A ještě bych se zeptal, podle čeho definujete cílovou skupinu v případě prokázání domácího násilí?

Informant 7: Tak jak jsem zmínila na začátku tu charakteristiku, tak to pro nás je to směrodatný a pak ještě výzva světem subjektivní policie. Že objektivně bych mohla říct, tahle paní vlastně nic moc nezažila, ale protože to intenzivně prožila, tak pro mě to je taky oběť.

Já: Ještě bych se chtěl zeptat na téma vlastně spolupráce s ostatními organizacemi. Chtěl bych se zeptat s jakými dalšími institucemi nebo organizacemi, které se vlastně zabývají domácím násilím spolupracujete konkrétně vy?

Informant 7: Tak dá se říct, že tohle považujeme jako za důležitou součást naší práce. Síťovat, síťovat, síťovat a rozvíjet si nějaký ty fakt jako profesní možná míň formální vztahy, ve smyslu že když řeším něco s touhle klientkou a týká se to ospodu, potřebuju se vlastně poradit metodicky, abych věděla, co ten ospod může a nemůže a je to třeba pracoviště ve který nemám až takovou důvěru, že nevím, co tam čekat, tak mám známé opatrovnice, u kterých vím, že když se jich jako doptám, můžu s nima ten případ vlastně prokonzultovat aniž by to mělo už jakoby smysl té situace, takže konkrétně, intenzivně spolupracujeme s ospodem, opravdu známe konkrétní opatrovníky, pan ředitel vlastně udržuje velmi velmi dobrou vztah s vedoucí dětskýho ospodu s tím že ale spádově spolupracujeme s dá se říct s celým krajem, že ti klienti jak se přemísťují, jak se pak třeba dojde na ten rozvod tak jsou místně příslušní ještě další pracoviště, takže i s nima se snažíme vlastně poznat a často i vyvoláváme různé expertní případové konference, abychom si mohli i s těma pracovištěma se kterejma tolik intenzivně nepracujeme, tak abychom mohli najít společnou řeč a vopravu doladění těch našich kroků, takže ospod jakmile jde o děti, to je velikánskej balík kontaktů, pak samozřejmě směrem k policii, tam nevnímám, že by to bylo takže bych přesně věděla ke komu na kriminálce jít a poradit se, to ne. Ale zase jsou jako další známosti třeba tady s městskou policií máme hodně dobrou spolupráci, konkrétně s panem (mimo záznam), který hodně iniciuje v rámci domácího násilí, takže to je pro nás vlastně i velkej poradce a třeba i klientkám domlouváme konzultace spolu s ním. Když se jedná vo vysloveně o ty trestně právní záležitosti jo třeba ještě o to bezpeční, co komunikovat s městskou policií, co komunikovat se stání policií, že to pro ně je i vlastně taková důležitá zkušenost s nějakým policajtem, kterej je citlivej, kterej zároveň ví, jak se, jak se chovat, jak se v tom vlastně pohybovat jo. Takže třeba já vím, že mám konkrétně velmi ráda, protože ty první zkušenosti s tou policií, kdy právě klientky, klienti pocit, že jim není důvěřováno, tak se směrem k policii hodně uzavrou jo. Takže i to je vlastně hodně řekněme specifická forma spolupráce a za mě to je vlastně velikej luxus, že tohle těm klientkám můžeme

můžeme dopřát, směrem vlastně k policii v balíku, městská, státní, kriminálka. Tak, přemýšlím, co ještě k tomuhle balíku. Jo často když pak dojde na nějaké vyšetřování, tak se nám ozývá kriminálka, žádá si zprávu, takže i to je určitá forma, forma spolupráce. Klientům pomůžeme v rámci dokazování, v rámci vyšetřování no pak samozřejmě je tady balík soudů a soudců. Ten nastává až jako by v té další fázi řekla bych, když právě už dojde k tomu odejít z domácnosti, že jsou tam děti, tak vlastně nastává situace, že se partner dožaduje kontaktu s dětmi. Jo, a často tam dochází k úpravě k těm předběžným opatřením a v tu chvíli s náma komunikují soudci. Protože potřebují vlastně zajistit tu formu setkávání, třeba uznaj, že je potřeba, aby na setkání bylo dohlíženo, takže i to je balík služeb, který my poskytujujeme, že je zajištěna asistence přitom setkání dítěte s rodičem a zároveň jsem schopni to zaranžovat tak, že když tam je platný zákaz styku, tak fakt zajistíme to, že se tady ty rodiče nepotkají, že to časově rozvrhneme, aby se ta oběť vlastně cítila bezpečně jo, takže to pak hodně intenzivně dojednáváme s těma soudama. Že oni, když to chtějí, tak potřebují vědět, do který konkrétní organizace.

Já: A považujete tady to, vlastně tady tu dosavadní spolupráci takhle za dostatečnou anebo si myslíte, že by třeba se ta spolupráce mohla ještě rozšiřovat, že tam jsou některé mezery, které by bylo třeba vyplnit? V případě teda toho řešení toho domácího násilí.

Informant 7: Tak si říkám, asi směrem k té policii, že tam to je vždycky pro nás vlastně dá se říct nejistota. Že nevíme, na koho tam teda natrefíme. Co nás tam čeká, jak zrovna ten konkrétní policista bude postupovat a nebude. Že tam to je vztahově spíš tak, že jsme třeba od bývalých policistů vybaveni informace o co si říct, jaký paragrafy změnit, jo ale za mě to není jako to vztahový směrem k tomu policistovi, že by mě jako spíš jsem vybavená, jak s ním komunikovat hlavně jako s tím článkem systému. Jo, takže tam když by byl nějaký dialog, tak bych to asi uvítala, určitě. Ale v tomhle tom si myslím, že děláme, co můžeme, že nás pan ředitel tím, jak se v té problematice pohybuje a konkrétně tady v Hradci, tak si myslím, že má zesíťováno jako fakt perfektně. Co se komunitního plánování týká, buď že byla třeba dřív schůzka vysloveně s intervenčním centrem, což je vlastně organizace tematicky hodně podobná a klienti se nám prolínají, že dochází k nám, dochází tam. Takže i to je další jako dost úzce spolupracující subjekt a někdy se protne právě ještě s dalšími službami, jako třeba se salingerem tady v Hradci, když máme společné klienty, nebo s charitou a pak to je fakt i o tom dojednávání si vlastně zakázky, na čem pracujeme my, na čem pracujete vy, a to si myslím, že tyhle služby konkrétně jsou hodně zvyklý sít'ovat, že tam to prostě frčí jen vlastně otevřít ten dialog, vykopnout to a už to běží.

Já: A konkrétně v jaké fázi řešení domácího násilí zasahuje vaše organizace?

Informant 7: V jaké fázi, já bych řekla asi tak jako ve všech fázích. Jo, že jednak máme i preventivní činnosti, který nejsou, když to tak řeknu indikovaný na skupinách, ale je to i nějaká vlastně osvětová činnost, ve které se naše organizace podílí, takže to je řekněme ještě před vznikem domácího násilí. Pak nás právě vyhledávají ty klientky, které třeba poprvé začnou uvažovat o tom, že by z domácnosti odešly. Takže jsem schopni je provést právě přípravou na odejití z té domácnosti. A pak je vlastně doprovázíme i dál, protože to, co se systémově rozjede po tom odchodu, to je vlastně ještě větší zátěž, nebo je to další velikánskej balík jako kroků u kterých je fajn, když ten klient má toho průvodce. Ví, co, kde, za kým, s kým, jak. A vykomunikuje to. Takže i v té fázi vlastně po, a když se podaří tu situaci vlastně dostatečně zaléčit, že klient opravdu z domácnosti pryč, nějak se podaří jako zabezpečit děti, že dál taky nečelej nějakým útokům, když je třeba má pak už ten partner v péči o samotě, tak pak se třeba i klientky ozvou i po letech, když třeba začnou mít nový vztah, začnou se jim vyplavovat nějaké věci a podobně. Takže a my pak postupně opouštíme, jak to klient potřebuje a když potřebuje se ozvat znovu, tak jsme schopni jim poskytnout i dále ještě jednou terapeutickou podporu opravdu zpětně x let po tom, co se nějaká taková událost jim udála. Takže jsem schopni vykřejt asi fakt celej celej ten příběh s násilím.

Já: A v rámci té spolupráce teda mezi dalšími aktéry, co konkrétně považujete vlastně za důležité, za takové to nejdůležitější v rámci té spolupráce?

Informant 7: Tak to je asi hledání nějakýho vzájemnýho porozumění. Jo, že může zažívat to, že mi přijde, že třeba opatrovník postupuje nějak nepříslušně té situaci, tak ale když je nastaven v tom komunikovat a hledat to porozumění těm jejich kompetencím, našim kompetencím, tak si myslím, že jsem schopni jako vyřešit jako všechno, ledaz jakou potíží. Takže to je asi takový základní nastavení a může to bejt nastavení jako jednotlivců, ale zároveň, co může bejt zakořeněné v té v té kultuře v té konkrétní instituce a organizace.

Já: A vlastně jakým způsobem pak třeba dál postupujete, když právě jak jste zmínila se vám třeba nezdá práce nějakého opatrovníka jako dostatečná. Vy vidíte třeba, že by se mohlo pracovat trochu jinak a že ten člověk, ten opatrovník třeba na to pohlíží jinak. Když se to třeba dostane trochu do kolize, ty vaše názory. Jakým způsobem potom třeba postupujete vy?

Informant 7: Tak postupujeme tak, že se snažíme otevřít ten dialog, proces hledání toho porozumění, že to můžeme zkusit takhle vykopnout. Často, často na to opravdu ty jednotlivci

reagují, tak že to přijímají. Že nám nejde o to rozvíjet vztahy nějakým stížnostem a podobně věcmi. Vybavuju si, že jsem k tomu snad ani nikdy nepřistoupili, že se to vždycky vlastně podařilo podařilo vykomunikovat a opravdu ten systém nabízí nabízí nástroje viz jako třeba jak jsem zmínila tu expertní případovou konferenci. Jo, že často třeba ty opatrovníky to třeba nenapadne samotný, ale já jim řeknu podívejte, přijde mi, že nás v tom teď je zainteresovaných víc. Pro mě osobně začíná být ta situace nepřehledná, nemohla byste mi paní opatrovnice třeba iniciovat setkání formou expertní případové konference, je to vaše kompetence, vy to můžete udělat, abychom se potkaly a mohly jako posdílet a být v tom postupu nějak nějak jednotný a vyjasnit si kdo, co, v tom, a oni na to jako často fakt slyšej a do tohohle jdou. Asi to oni sami často neinicují, ale když my je takhle jako pošťouchem, nabídnem jim to, tak to je to otevření toho dialogu, toho prostoru, kterej pak využijou.

Já: Dobře, a ještě bych se vás chtěl zeptat, že když se řekne domácí násilí, tak hodně lidem vlastně v případě, když se teda pak jedná o to řešení, tak se vybaví práce s těma oběťma. Já bych se vás chtěl zeptat, jak vnímáte téma práce s oběma účastníky tedy i s agresory domácího násilí?

Informant 7: Tak naše organizace zároveň má akreditaci na tenhle program, ve kterém jsem já taky už měla vlastně pár klientů v roli terapeutky. A myslím si, že je to potřeba jak sůl. Že je to opravdu cesta, jak z toho ven. Často právě člověk v té terapii zjistí, že ten původce násilí, ten, kdo působí to násilí ve vztazích, v minulosti sám byl obětí. V nějaké formě, v nějaké podobě, v nějakém prostředí a že opravdu převážná většina jsou jsou lidi, který zažili sami nějaký zranění. Zažili si často v domácnosti třeba právě alkoholismus nebo taky čelili domácím násilím nebo byli svědky páchaní násilí. A podobně takže to si myslím, že je taky velká část těžiště naší naší práce. Jo, protože když by z toho vlastně tihle jako vypadli a nebyli v tom systému pomoci opečonaný, tak za mě není prevence nějaký léčení situace, protože ten člověk bude vstupovat do dalších vztahů, kde v tom může pokračovat. Zároveň může dál v tom takhle působit na ty děti a zase jim předat tyhle ty vzorce, což o domácím násilím to tak je, že to je z velké části právě předávaný z generace na generaci, z rodičů na děti, na jejich děti a na jejich děti. Takže jediná cesta, jak jakoby obecně ve společnosti vyléčit domácí násilí, je právě cesta tenhle ten řetězec jako přerušit, tam to bez těch původců prostě nejde.

Já: Vy už jste to trošku nastínila, že ten člověk vlastně že ve většině případech to někde viděl, že třeba v tom vyrůstal. Já bych se ještě chtěl zeptat teda, jak vnímáte ten profil toho agresora? Když s ním pak teda máte pracovat, jestli na něj pohlížíte třeba jako na částečnou oběť, že ten člověk vlastně tím, jak v tom vyrůstal, tak vlastně nic jiného

prakticky neviděl, takže si myslí, že to je běžné nebo jestli nějakým způsobem je na ně pohlíženo, nějak jinak?

Informant 7: Tak já si myslím, že to tkví hlavně v záchově jakoby toho terapeutického řemesla. Že je to o respektu a přijetí toho člověka. Jo, že já respektuju a přijímám toho člověka to mi dává ten prostor na něj působit a otevírat mu ten pohled na svět a že to jde třeba i jinak. Takže není to o tom, že bych tam vysloveně, cíleně hledala, že to je oběť, ale často on v té historii svého života odvypráví tenhle ten kus, kdy už tam to násilí vlastně nějakým způsobem bylo. A může se cítit jako oběť, nemusí se cítit jako oběť. Někdy se ano cítí jako oběť, protože sami vlastně působí násilí ve vztahu, takže nedovedu asi popsat jakoby nějaké jednotné prototyp, profil, jako spíš že opravdu často v historii toho člověka to násilí už nějak figurovalo v minulosti.

Já: A jakým způsobem je dle vás vhodné s nima pracovat? S těmi agresory.

Informant 7: Přemýšlím, to asi dost vychází i z toho, jak máme nastavený ten akreditovaný program. Vnímám to jako důležitý aspekt kontrolu v systému ve smyslu, že když třeba ospod třeba vstupuje do řešení té situace, děti vyhodnotí jako ohrožené podle § 6, tak rodičům dává za úkol běžte do té individuální terapie, já si to budu hlídat, že tam docházíte a že pracujete na tom, aby tak jak jste se zachovala se nebudete chovat. Jo, protože často ten člověk fakt jako tu motivaci do toho procesu vstoupit nemá. Jo, ale když tam zafunguje takovejhle kontrolní prvek ať už odspodu nebo od soudu, kterej to vysloveně nařídí, je to součást podmínky a dohlíží se na to, někdo na to v tom systému dohlíží, tak si myslím, že to může zafungovat, že pak když skutečně někdo dohlíží na to, že ten člověk dochází pravidelně za nějakým terapeutem, tak když ten terapeut má už ten prosto k využití vlastně pracovat s tou motivací, co u sebe měnit, má příležitost navázat si toho klienta vztahově, vybudovat si ten důvěrný vztah a ono to může dlouho trvat jo. Že to je jako velký rozdíl u klientů, kteří přichází třeba do terapií k soukromníkům ve smyslu, že přechází, tak chci tohle u sebe změnit a pomozte mi s tím. Jsem jako připravený makat. Což u těchle klientů často není, že by s tímhle přišli. Takže za mě i ten čas, ta časová dotace na tu terapii by měla být vlastně delší a měla by být teda kontrolně nahlížená ve smyslu, jestli dochází. Jo, protože to je důležitý, aby vůbec byl poskytnutý ten prostor k tomu začít vlastně terapeuticky působit.

Já: A ještě bych se zeptal, jestli si vaše organizace vede nějakou statistiku třeba když spolupracujete teda spolupracujete... Pracujte s těmi agresory, jestli právě víc je třeba těch dobrovolníků, dobrovolných spolupráci, že ten člověk opravdu třeba přijde sám

anebo jestli to je opravdu až z nařízení toho soudu, že to je třeba součást podmínky, že ten člověk opravdu musí chodit na nějaké terapie, aby nějakým způsobem dokázal kontrolovat to svoje chování, tu svojí agresi. Jestli se něco takového řeší nebo jestli je to čistě jenom na rozhodnutí.

Informant 7: Určitě, určitě to v číslech máme nějak zachycené, ale nedovedu říct ty čísla. Říká se to by možná bylo dohledatelný v našich výročních zprávách, teď za předchozí roky ještě nemáme, ale nabízíme samozřejmě i tuhle možnost. A jo, držím v povědomí klienty, kteří nás právě takhle vyhledali z vlastní iniciativy a často když člověk vlastně pátral v tom příběhu, kdo přišel s tím nápadem, komu záleží na tom, aby sem ten klient docházel, tak často tam vlastně je nějaká blízká osoba, která dala tu hranici, buďto budeš docházet nebo nebo já prostě odejdu. Nebo někdo jinej další z okolí, takhle zapůsobí a za mě je to ten kontrolní prvek. Ta kontrola není daná systémem, ale vlastně někým někým z těch neformálních vazeb. Ale procento přesně neřeknu.

Já: Ještě bych se zeptal, a konkrétně vy jako organizace, jaké principy využíváte při práci s oběťmi domácího násilí a jak celkově vnímáte ten profil obětí společně s tou samotnou prací?

Informant 7: Přemejšlim, co může být tím principem.

Já: Nějaký, nějaký třeba systém pomoci, jak třeba pracujete s tou obětí nebo nebo takhle...

Informant 7: Tak první věc je, že v zásadě jim důvěřujeme. Jo, znovu a pak takovou standardní když to tak řeknu metodologií, když se nám tady prostě ten člověk objeví, tak vlastně naši pracovníci jsou vybaveni i nějakou dovedností krizový intervence, aby toho člověka zakotvili, pak vlastně následuje to důsledný zmapování, v jaký teda situaci je a pak když to tak řeknu v té akutní fázi, kdy je ještě v domácnosti tak sestavujeme bezpečnostní plán, opravdu, co dělat když... jo a jednat pracujeme na nějakém plánu, který se dá řekněme více připravit, za předpokladu, že v té domácnosti, ještě je ta oběť schopná setrvat nějaký čas, aby se právě připravilo veškeré to trestní oznámení, kontaktování osudu jo a byl projítej důsledně tenhle ten scénář, vlastně směrem k návrhům, vlastně na úpravu péči dočasnou, na předběžné opatření, každopádně vždycky i myslíme na to, že to je hodně jako dynamická vztahová záležitost, kdy skutečně ta oběť se nemůže vrátit domů a může čelit nějakému útoku, který ji už významně ohrozí. Takže vždycky vypracujem i prostě takovej řekněme plán B, co když bude muset prostě odejít během pár hodin, co když bude muset odejít dneska večer, jo, když po tom, co ode mě

odejde z té konzultace, tak aby minimálně byli vybavení nějakými základními informacemi a základní rozcestníkem, co v těch prvních chvílích dělat. A pak je to hodně ve velkém respektu přijetí toho klienta, velká citlivost, zvláště u těch žen, které jsou dlouhodobě oběťmi domácího násilí, tak tam i z výzkumu vyplývá, že opakovaně si rozmyslí ten odchod, že vlastně poprvé nad tím začnou uvažovat, třeba nepodniknou žádný krok, podruhé nad tím začnou uvažovat, někomu se svěřej, ale zase převáží nějaké nejistoty nebo prostě víra v to, že se ještě může změnit, pak třeba přijdou potřeby, už si zjišťují praktické informace a není na nás, abychom je nutili ty kroky uspěchat. Jo, že to je opravdu o velkém respektu s tím, že tam je zároveň i ten kontrolní prvek, že reflektuju to, že to, co zažívají je opravdu zátěžový, nebezpečný a mimo nějaké trestně právní normy. Jo, takže, takže to je fakt jako o velkém, velkém citlivosti. Zvláště když zažíváme my s klienty nějaký případ, který je složitější viz teď mám klientu, jejíž manžel je zároveň policista, takže ta systémová cesta řešení je vlastně o to náročnější, protože tam pochopitelně dochází ještě k většímu zastrasování, že má ty známý, a že přeci tohle na domácí násilí není a podobně. Takže to je ještě větší mobilizace jako partnerských vztahů profesionální v tom systému, abychom té klientce mohli pomoci a zároveň já osobně si konkrétně tenhle případ hodně supervizuju, intervizuju. Že na něj vlastně nejsem sama, protože to, co naši klienti zažívají, to jsou hodně těžké věci a profesně abychom jim vlastně garantovali nějaký jako co možná co možná nejlepší péči, tak zároveň na tom pracujeme týmově a máme fakt jakoby další profesní oporu pro sebe samotný. Abychom pomohli právě té oběti opravdu reflektovaně zajistit co nejlepší péči, protože tam pak člověku naskakují, naskakuje jako spousta nějakých osobních věcí a je potřeba si to uvést nějak jako do souladu a k užítku ke klientovi. Tak to mě napadá ještě nějaký jako princip.

Já: A jak by se podle vás mělo přistupovat a dle čeho pracovat v případě domácího násilí?

Informant 7: Tak stačilo by dodržovat normy, které už nějakým způsobem jsou. Jako třeba zákon o obětech trestných činů, že to nám přijde že to je norma, která jako v praxi občas je úplně opomenutá viz nedávno kolega doprovázel jako terapeut svoji klientku, kterou provázel v situaci, kdy čelila opakovaně znásilnění. Došla k soudu, šel tam s ní s tím, že jí poskytne tu oporu, protože byla velmi traumatizovaná a k tomu soudu musela jít. Jo, takže by bylo ideální to vlastně odložit. No a přišli na soud a on si nakráčel i pachatel. Jo, takže absolutní, nikdo nebral v potaz to, že ona už byla i řekněme pod tím statutem zvláště zranitelné oběti a na soudu byli všichni překvapení, že o tom vlastně nikdo jako moc neví, takže on tam teď operativně domlouval vlastně s tou stráží a vůbec se soudem to, jak by mělo to jednání proběhnout, co by

mělo být zohledněný. Naštěstí jako operativně když si o to vlastně řekl, a pak to už vykomunikoval, tak to šlo. Takže to si myslím, že by byl základ, vlastně používat opravdu důsledně ty normy, které už nějakým způsobem jsou, ale často to je pak vo vo jednotlivcích, to že je to často vlastně zlehčovány, ty oběti jsou považované za ty hysterky a ty přecitlivělý přecitlivělý osoby. Takže když by skutečně lidi jeli podle tohoto kódu, ty lidi v tom systému, tak si myslím, že by to jako bohatě stačilo k tomu, aby ty oběti měli co možná jako snazší průběh řešení situace.